POLITICAL SCIENCE

Paper - II

Signature of Invigilators		OCT-10/1	1 Roll No.
			(In figures as in Admit Card)
1.	•••••		Roll No
9			10011 NO
2.			(in words)
Tim	ne Allowed: 75 Minutes]		[Maximum Marks: 100
Inst	ructions for the Candidates	***	
1.	Write your Roll Number in the spa	ce provided on the t	top of this page.
2.	This paper consists of fifty (50) mu	ultiple choice type q	uestions. All questions are compulsory.
3.	Each item has upto four alternative	ve responses marke	d (A), (B), (C) and (D). The answer should be etter should entirely be contained within the
	corresponding square.	uon. The answer le	——————————————————————————————————————
		***	
		Wrong method	OR LA
4.	Your responses to the items for the Paper II only.	his paper are to be	e indicated on the ICR Answer Sheet under
5.	Read instructions given inside care	efully.	
6.	Extra sheet is attached at the end		
7.	You should return the test booklet paper with you outside the examin	t to the invigilator a	at the end of paper and should not carry any
8.	There shall be no negative marking		
9.	Use of calculator or any other elec		rohibited.
10.	In case of any discrepancy in Gujar be taken as final.	ati and English ver	rsion of Questions the English version should
પરીક	_{માર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :}		
۹.	આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં	તમારો રોલનંબર લપ	ત્રો
₹. ₹.			પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3.	પ્રત્યેક પ્રશ્ન વધમાં વધ ચાર બહવૈકલ્પિ	ક ઉત્તરો ધરાવે છે. જે	(A), (B), (C) અને (D) વડે દર્શાવવામાં આવ્યા
	ં છે. પ્રશ્નનો ઉત્તર કેપીટલ સંજ્ઞા વર્ક આ	ાપવાનો રહેશે. ઉત્તરની	િસંજ્ઞા ઓપૈલ ખાનામાં બેરાબર સમાઈ જાય તે રીતે
	લખવાની રહેશે.		
	ખરી રીત:	ખોટી રીત :	_A , A
8.	આ પ્રશ્નપત્રના જવાબ આપેલ ICR / આપવાના રહેશે.	Answer Sheet -	ના Paper II વિભાગની નીચે આપેલ ખાનાઓમાં
૫.	અંદર આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વ	ાંચો.	•
۶.	આ બુકલેટની પાછળ આપેલું પાનું ૨ફ		
૭.	લઈ જવો નહીં.		ને સોપી દેવી. કોઈપણ કાગળ પરીક્ષા ખંકની બહાર
۷.	ખોટા જવાબ માટે નેગેટિવ ગુણાંકન્ પ્રથા નથ	થી.	
૯. ૧૦	કેલ્કયુલેટર અને ઈલેકટ્રોનિક યંત્રોનો પ્રયોગ પશ્નપત્રના પ્રશ્નોમાં ગજરાતી અને અંગ્રેલ	કરવાના મનાઇ છ. જા ભાષાંતરમાં કોઈ વિચ	યંગતિ જોવા મળશે તો અંગ્રેજી અર્થને જ માન્ય ગણવામાં
٠٠.	- ત્રુવના વસ્તાના સુક્રમાતા સુક્રમાતા અલ્લા અલ્લા - આવશે.	s a mach sio lac	ાતા હતા માના તા પાત્રહ અલગ ૭ માન પદ્માના

1

[P.T.O.]

Political Science-II

POLITICAL SCIENCE

PAPER-II

રાજનીતિ વિજ્ઞાન પેપર-II

Note: This paper contains FIFTY (50) multiple-choice matching questions, each question carrying TWO (2) marks. Attempt All the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પચાસ (૫૦) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે.

- 1. The state is glorified as "March of God on Earth" by :
  - (A) Bentham
  - (B) Kant
  - (C) Hegel
  - (D) Marx
- 2. Which of the following thinkers propounded the science of politics for the first time?
  - (A) Socrates
  - (B) Thomas Hobbes
  - (C) Aristotle
  - (D) St. Augustine
- 3. Which of the following is *not* a safeguard of liberty?
  - (A) Separation of Powers
  - (B) Independent Judiciary
  - (C) One-Party Rule
  - (D) Fundamental Rights

- રાજય એ 'ધરતી પર ઈશ્વરનું આગમન છે.' એમ કોણે કહ્યું છે?
  - (A) બેન્થામ
  - (B) કાન્ત
  - (C) હેગલ
  - (D) માકર્સ
- 2. રાજનીતિના વિજ્ઞાનના પિતા તરીકે કોણ• ગણાય છે ?
  - (A) સોક્રેટીસ
  - (B) થોમસ હોબ્સ
  - (C) એરિસ્ટોટલ
  - (D) સંત ઓગસ્ટાઈન
- સ્વતંત્રતાના ૨ક્ષણ માટે કયું તત્વ આવશ્યક નથી ?
  - (A) સત્તાનું વિભાજન
  - (B) ન્યાયતંત્રની સ્વતંત્રતા
  - (C) એક પક્ષનું શાસન
  - (D) મૂળભૂત હકકો

- 4. Who among the following can be described as a 'positive' liberal thinker?
  - (A) Adam Smith
  - (B) Jeremy Bentham
  - (C) T.H. Green
  - (D) Herbert Spencer
- 5. According to Karl Marx:
  - (A) The 'relations of production' depend upon 'forces of production'
  - (B) The 'forces of production' depend upon 'relations of production'
  - (C) The 'forces of production' and 'relations of production' are independent of each other
  - (D) The 'forces of production' and 'relations of production' are always opposed to each other

- 4. 'હકારાત્મક ઉદારવાદી' ચિંતક તરીકે કોને ગણાવશો ?
  - (A) એડમ સ્મિથ
  - (B) જેરીમી બેન્થામ
  - (C) ટી.એચ. ગ્રીન
  - (D) હર્બર્ટ સ્પેન્સર
- 5. કાર્લ માકર્સના મત અનુસાર :
  - (A) 'ઉત્પાદનના સંબંધો', 'ઉત્પાદનના બળો' પર આધાર રાખે છે
  - (B) 'ઉત્પાદનના બળો', 'ઉત્પાદનના સંબંધો' પર આધાર રાખે છે
  - (C) 'ઉત્પાદનના બળો' અને 'ઉત્પાદનના સંબંધો' એકબીજાથી સ્વતંત્ર છે
  - (D) 'ઉત્પાદનના બળો' અને 'ઉત્પાદનના સંબંધો' હંમેશાં એકબીજાના વિરોધી છે

6. Who initiated the idea of	6.	સામ્યવાદી ક્રાંતિઓની નિષ્ફળતાના ખુલાસા
"hegemony" for explaining failure of		રૂપે 'વર્ચસ્વ' (hegemony) નો ખ્યાલ કોણે
communist revolutions ?		આપ્યો ?
(A) Lenin		(A) લેનિન
(B) Trotsky		(B) ટ્રોટસ્કી
(C) Stalin		(C) સ્ટાલિન
(D) Gramsci		(D) ગ્રામસી
7. The concept of "total revolution" in	7.	'સમૂળી (સંપૂર્ષ) ક્રાન્તિ' નો ખ્યાલ ભારતમાં
India was first put forward by:		સર્વ પ્રથમ કોણે ૨જૂ કર્યો ?
(A) Veer Sawarkar		(A) વીર સાવરકર
(B) Lokmanya Tilak		(B) લોકમાન્ય તિલક
(C) Vinoba Bhave		(C) વિનોબા ભાવે
(D) Aurobindo Ghosh		(D) અરવિંદ ઘોષ
8. Whose theory of political obligation	8.	'રાજકીય આજ્ઞાધિનતાનો' સિદ્ધાંત કયા
almost amounted to a "theory of	-	ચિંતક દ્વારા લગભગ ક્રાંતિના સિદ્ધાંતમાં
revolution"?		પરિશમ્યો ?
(A) Hobbes		(A) હોબ્સ
(B) Locke		(B) લોક
(C) Rousseau		(C) રૂસો
(D) Edmund Burke		(D) એકમંક બર્ક
Political Science-II	5	[P.T.O.]

.

Austin's theory of sovereignty ઓસ્ટીનનો સાર્વભોમત્વનો સિદ્ધાંત કયા 9. 9. was: સ્વરૂપનો હતો ? (A) Political (A) રાજકીય (B) Economic (B) આર્થિક (C) Social (C) સામાજિક (D) Legalist (D) કાનૂની 10. The behavioural approach came as 10. વર્તનવાદનો સિદ્ધાંત કયા અભિગમ સામેના a reaction to: પ્રત્યાઘાત રૂપે હતો ? (A) Marxist approach (A) માકર્સવાદી અભિગમ (B) Normative approach (B) આદર્શમૂલક અભિગમ (C) Scientific approach (C) वैज्ञानिक अभिगम (D) Legal approach (D) કાનુની અભિગમ 11. "The state is everywhere; it 11. 'રાજય સર્વત્ર છે; તે ભાગ્યે જ અવકાશ રાખે involves hardly a gap." Which of છે.' નિમ્ન લિખિત રાજય અંગેના the following concepts explains the ખ્યાલોમાંથી તે કયાને લાગુ પકે છે ? above? (A) લોકશાહી રાજય (A) Democratic State (B) સમવાયી રાજય (B) Federal State (C) Welfare State (C) કલ્યાશ રાજય (D) પોલીસ રાજય

(D) Police State

- 12. Which of the following is not true about Bill of Rights in the U.S.?
  - (A) The rights were introduced by constitutional amendments
  - (B) The constitution specifically mentions limitations on each right
  - (C) These rights do not exclude the rights not covered in the Bill of Rights
  - (D) Judiciary has power of Judicial Review in relation to rights
  - 13. 'Consensus model of Democracy' is not compatible with which of the following:
    - (A) Multi-party system
    - (B) Proportional representation system
    - (C) Federal Government
    - (D) Executive dominance of legislature

- 12. અમેરિકાના 'હકકોના ખતપત્ર' અંગેના નીચેના વિઘાનોમાંથી કયું સાચું નથી ?
  - (A) હકકો, અમેરિકાના બંઘારણમાં સુઘારાઓ કરીને દાખલ કરાયા છે
  - (B) દરેક હકક પરની મર્યાદા બંધારણમાં જ દર્શાવવામાં આવી છે
  - (C) 'હકકોના ખતપત્ર' માં ન દર્શાવાયેલા હકકોનો પણ આ હકકોમાં સમાવેશ થઈ શકે છે
  - (D) ન્યાયતંત્રને હકકોના સંદર્ભમાં ન્યાયિક સમીક્ષાનો અધિકાર છે
  - 13. 'સર્વસંમતિ પર આધારિત લોકશાહી' કોની સાથે સુસંગત નથી ?
    - (A) બહુપક્ષી પ્રથા
    - (B) પ્રમાણસર પ્રતિનિધિત્વ પ્રથા
    - (C) સમવાયી સરકાર
    - (D) કારોબારીનું ધારાસભા પર વર્ચસ્વ [**P.T.O.**]

14. Match List I and List II in relation to the US Constitution by using given codes:

List I

List II

- (a) Power to formulate (1) House of foreign policy Representatives
- (b) Power to oppose (2) American Congress treaties
- (c) Power to declare (3) US President war
- (d) Power to initiate (4) Senate impeachment of

President

- (A) a-2, b-3, c-1, d-2
- (B) a-3, b-4, c-2, d-1
- (C) a-4, b-2, c-3, d-1
- (D) a-1, b-3, c-4, d-2
- 15. The nominal executive head in a parliamentary system exercises powers in consultation with the:
  - (A) Prime Minister
  - (B) Prime Minister and the Council of Ministers
  - (C) Parliament and the Prime Minister
  - (D) Prime Minister and Chief Justice of Supreme Court

14. અમેરિકાના બંધારણના સંદર્ભમાં આપેલ કોડનો ઉપયોગ કરી યાદી I અને યાદી II મેળવો :

યાદી ા

યાદી π

- (a) વિદેશનીતિનું ઘડતર
- (1) પ્રતિનિધિ સભા
- (b) સંધિઓનો વિરોધ કરવાની(2) અમેરિકાની કોંગ્રેસ સત્તા
- (c) યુદ્ધ જાહેર કરવાની સત્તા (3) અમેરિકાના પ્રમુખ
- (d) અમેરિકાના પ્રમુખ સામે (4) સેનેટખટલો દાખલ કરવાની

(impeachment)

સત્તા

- (A) a-2, b-3, c-1, d-2
- (B) a-3, b-4, c-2, d-1
- (C) a-4, b-2, c-3, d-1
- (D) a-1, b-3, c-4, d-2
- 15. સંસદીય પ્રણાલીમાં નામની કારોબારીની સત્તાનો ઉપયોગ કોની સલાહથી થાય છે?
  - (A) પ્રધાનમંત્રીની
  - (B) પ્રધાનમંત્રી અને મંત્રીમંડળની
  - (C) સંસદ અને પ્રધાનમંત્રીની
  - (D) પ્રધાનમંત્રી અને સર્વોચ્ચ અદાલતના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિની

- 16. Which of the following is a feature of federalism?
  - (A) Existence of local governments
  - (B) Division of powers between States and Union
  - (C) Separation of powers between Legislature and Judiciary
  - (D) Separation of powers between Executive and Legislature
- 17. Which one of the following is true about the concept of power?
  - (A) It is a relationship of dominance and subordination among men
  - (B) It depends upon the capacity to influence others
  - (C) It is used to achieve desired ends
  - (D) All of the above

- 16. સમવાયતંત્રનું લક્ષણ કયું છે ?
  - (A) સ્થાનિક સરકારોનું અસ્તિત્વ
  - (B) કેન્દ્ર અને રાજયસરકારો વચ્ચે સત્તાની વહેંચણી
  - (C) ધારાસભા અને ન્યાયતંત્ર વચ્ચે સત્તાનું વિભાજન
  - (D) કારોબારી અને ન્યાયતંત્ર વચ્ચે સત્તાનું વિભાજન
- 17. સત્તાનું લક્ષણ કયું છે ?
  - (A) લોકો વચ્ચે પ્રભુત્વ અને તાબેદારીનો સંબંધ
  - (B) બીજા પર અસર પાકવાની શક્તિ
  - (C) તેનો ઉપયોગ ઘાર્યા ઘ્યેયો સિદ્ધ કરવા થાય છે
  - (D) ઉપરના બધા જ

9

18.	Political socialisation does not	18.	રાજકીય સામાજીકરણ કોને અસર કરતું
	shape:		નથી ?
	(A) Political culture		(A) રાજકીય સંસ્કૃતિ
	(B) Political participation		(B) રાજકીય ભાગીદારી
	(C) Political system		(C) રાજકીય પ્રણાલી
	(D) Voting behaviour		(D) મતદારોનું વર્તન
19.	Learning about politics and	19	રાજકારણ અંગેનું જ્ઞાન અને રાજકીય
	developing core values and	10.	- -
	attitudes that would influence		અભિપ્રાયોને અસર કરતા, મુખ્ય મૂલ્યોનો
	political views, is called:		અને વૃત્તિઓનો વિકાસ, એટલે :
	(A) Indoctrination		(A) મત આરોપણ
	(B) Revolution		(B) \$ild .
	(C) Political modernization		(C) રાજકીય આધુનિકરણ
	(D) Political socialization		(D) રાજકીય સામાજીકરણ
Poli	tical Science-II 10		

- 20. The following are the tactics used by pressure/interest groups:(1) Lobbying
  - (2) Consultation
  - (3) Use of media
  - (4) Protest
  - (A) only (1) and (2) are correct
  - (B) only (1), (3) and (4) are correct
  - (C) only (3) and (4) are correct
  - (D) all are correct
- 21. The British Parliament made a bid to regulate the affairs of the British

  East India Company for the first time by:
  - (A) The Regulating Act of 1773
  - (B) Pitts India Act of 1784
  - (C) Queen's Proclamation of 1858
- (D) Indian Councils Act of 1861 Political Science-II

- 20. દાબજૂથો અને હિતજૂથો કયાં સાધનોનો ઉપયોગ કરે છે ?
  - (1) ધારાસભામાં પ્રચાર
  - (2) વિચાર વિમર્શ
  - (3) પ્રચારના માધ્યમો
  - (4) વિરોધનું પ્રદર્શન
  - (A) ફક્ત (1) અને (2) સાચા છે
  - (B) ફક્ત (1), (3) અને (4) સાચા છે
  - (C) ફક્ત (3) અને (4) સાચા છે
  - (D) બધા સાચા છે
- 21. બ્રિટનની સરકાર દ્વારા બ્રિટીશ ઈસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીના સંચાલન પર નિયંત્રણ માટેનો પ્રથમ પ્રયત્ન કયા કાયદા કે જાહેરાત દ્વારા કરવામાં આવ્યો ?
  - (A) 1773 ના રેગ્યુલેટિંગ એકટ
  - (B) પીસ્ટ ઈન્ડિયા એકટ, 1784
  - (C) 1858 ની તાજની જાહેરાત
  - (D) ઈન્ડિયન કાઉન્સિલ એકટ, 1861

[P.T.O.]

11

- 22. Which of the following classes emerged in India as a result of the British colonialism?
  - (A) Zamindars
  - (B) Share croppers
  - (C) English-educated elite
  - (D) All of the above
- 23. Arrange the following in the same order as they figure in the preamble of the Indian Constitution by using the given code:
  - (I) Sovereign
  - (II) Republic
  - (III) Secular
  - (IV) Socialist
  - (V) Democratic

Code:

- (A) II V IV III I
- (B) I IV III V II
- (C) II I V IV III
- (D) I IV III V II

- 22. બ્રિટનના સંસ્થાનવાદને કારણે ભારતમાં કયા વર્ગીનો ઉદય થયો ?
  - (A) જમીનદારો
  - (B) કાળવાયેલી જમીન પર ખેડાણ કરનારા
  - (C) અંગ્રેજી ભાગેલો ભા વર્ગ
  - (D) ઉપરના બધા જ
- 23. ભારતના બંધારણના આમુખમાં નીચેના શબ્દપ્રયોગોનો ઉપયોગ કયા ક્રમમાં કરવામાં આવ્યો છે ? કોડનો ઉપયોગ કરીને જવાબ આપો :
  - (I) સાર્વભોમ
  - (II) પ્રજાસત્તાક
  - (III) બિનસાંપ્રદાયિક
  - (IV) સમાજવાદી
  - (V) લોકશાહી

કોક :

- (A) II V IV III I
- (B) I IV III V II
- (C) II I V IV III
- (D) I IV III V II

- 24. In which case did the Supreme Court hold that Fundamental Rights cannot be amended even for the implementation of Directive Principles?
  - (A) A.K. Gopalan Case
  - (B) Keshavanand Bharati Case
  - (C) Golaknath Case
  - (D) Minerva Mills Case
- 25. A and R represent assertion and reason:
  - A: Indian Constitution described who were to be citizens of India at the commencement of the Indian Constitution.
  - R: It was left to Parliament to frame the entire Law of Citizenship.
  - (A) Both A and R are correct andR is explanation (reason) of A
  - (B) Both A and R are correct butR is not an explanation of A
  - (C) A is correct, R is incorrect
- (D) A is incorrect, R is correct

- 24. કયા કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે એવું ઠરાવ્યું કે રાજનીતિના દર્શક સિદ્ધાંતોના અમલ માટે પણ મૂળભૂત હકકોમાં ફેરફાર કરી શકાય નહીં?
  - (A) એ.કે. ગોપાલન કેસ
  - (B) કેશવાનંદ ભારતી કેસ
  - (C) ગોલકનાથ કેસ
  - (D) મિનરવા મિલ્સ કેસ
- 25. અહીં વિધાન A અને તર્ક R આપેલ છે:
  - A: ભારતના બંધારણના અમલ સમયે ભારતના નાગરિકો કોણ છે તે ભારતના બંધારણમાં જણાવેલું છે.
  - R: નાગરિકતા અંગેનો કાયદો સંપૂર્ણપણે ઘલ્વાનું સંસદ પર છોડી દેવામાં આવ્યું.
  - (A) A અને R સાચા છે R A નું કારણછે
  - (B) A અને R સાચા છે પણ R A માટેનું કારણ નથી
  - (C) A સાચું છે પણ R ખોટું છે
  - (D) A ખોટું છે પણ R સાચું છે

[P.T.O.]

- 26. A is assertion, R is reason:
  - A: British Crown's suzerainty lapses with the passage of Indian Independence Act of 1947.
  - R: Princely states joined Indian
    Union because they had no
    option.
  - (A) Both A and R are correct andR is explanation (reason) of A
  - (B) Both A and R are correct butR is not an explanation of A
  - (C) A is correct, R is incorrect
  - (D) A is incorrect, R is correct
- 27. Indian Constitution has borrowed the highest number of features from:
  - (A) US Constitution
  - (B) Constitution of UK
  - (C) Canadian Constitution
  - (D) Government of India Act of 1935

- 26. અહીં વિધાન ${f A}$ અને તર્ક ${f R}$ આપેલ છે :
  - A: બ્રિટિશ રાજનું અધિરાજપદ ભારતની સ્વતંત્રતાનો કાયદો (1947) થી અસ્ત થયું.
  - R : ભારતના દેશી રજવાડાં ભારતીય સંઘમાં જોડાયાં કારણ કે તેમની પાસે વિકલ્પ ન હતો.
  - (A) A અને R સાચાં છે અને R, A નું કારણ છે
  - (B) **A** અને **R** બંને સાચાં છે પણ **R**, **A** નું કારણ નથી
  - (C) A સાચું છે પણ R ખોટું છે
  - (D) A ખોટું છે પણ R સાચું છે
- 27. ભારતના બંધારણમાં સૌથી વધુ લક્ષણો શેમાંથી લેવામાં આવ્યા છે ?
  - (A) યુ.એસ. ના બંધારણમાંથી
  - (B) યુ.કે. ના બંધારણમાંથી
  - (C) કેનેડાના બંધારણમાંથી
  - (D) ભારત સરકારના 1935 ના કાયદામાંથી

- 28. Principle of separation of powers does not prevail at all in:
  - (A) UK
  - (B) USA
  - (C) India
  - (D) Australia
- 29. Which of the following is *not* true about Comptroller and Auditor General of India?
  - (A) His office is established under

    Indian Constitution
  - (B) His powers and duties are described in detail in Laws of Parliament
  - (C) He does the work of auditing
    of expenditure of Union and
    States
  - (D) He controls issue of money from Consolidated Fund of India

- 28. સત્તાના વિભાજનનો સિદ્ધાંત કયા દેશમાં સંપૂર્ણપણે કામ કરતો નથી ?
  - (A) 4.3.
  - (B) યે.એસ.એ.
  - (C) ભારત
  - (D) ઓસ્ટ્રેલિયા
- 29. ભારતના 'કોમ્પટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ ઓફ ઇન્ડિયા' ના સંદર્ભમાં કયું વિધાન સાચું નથી ?
  - (A) તેમના પદની સ્થાપના ભારતના બંધારણ દ્વારા થઈ છે
  - (B) સંસદના કાયદાઓ તેમના સ્થાનની સત્તા અને ફરજો નકકી કરે છે
  - (C) સંઘ અને રાજયના હિસાબો તપાસવાનું કામ તે કરે છે
  - (D) 'ભારતના એકત્રિત વિધિ' માંથી નાણા ઉપાક પર તેમનો અંકુશ છે

- 30. A is assertion, R is reason:
  - A: Bills passed by Parliament cannot become Law without the President's assent.
  - R: President is part of the Parliament.
  - (A) Both A and R are correct andR is explanation (reason) of A
  - (B) Both A and R are correct butR is not an explanation of A
  - (C) A is correct, R is incorrect
  - (D) A is incorrect, R is correct
- 31. The POSDCORB view of Public Administration was formulated by:
  - (A) L.D. White
  - (B) Luther Gulick
  - (C) Herbert Simon
  - (D) Woodrow Wilson

- 30. અહીં **A** વિધાન છે તર્ક **R** આપેલા છે :
  - A : સંસદના ખરકાઓ પ્રમુખની સંમતિ વગર કાયદા બની શકે નહીં.
  - R: રાષ્ટ્રપતિ સંસદના ભાગ છે.
  - (A) A અને R બંને સાચા છે અને R, A નું કારણ છે
  - (B) A અને R બંને સાચા છે પરંતુ R,A નું કારણ નથી
  - (C) A સાચું છે પણ R ખોટું છે
  - (D) A ખોટું છે પણ R સાચું છે
- 31. 'પોસ્કકોર્બ' નો વિચાર જાહેર વહીવટમાં કોણે આપ્યો ?
  - (A) એલ.ડી. વ્હાઈટ
  - (B) લ્યૂથર ગુલિક
  - (C) હર્બર્ટ સાઈમન
  - (D) વુડ્રો વિલ્સન

- 32. The Minnowbrook Conference is associated with:
  - (A) Politicisation of Public

    Administration
  - (B) Introduction of environmental

    prespectives in Public

    Administration
  - (C) Evolution of New Public

    Administration
  - (D) Interaction between

    Management Sciences and

    Public Administration
- 33. Public Administration came to be seen in the following philosophy by
  John Rawls:
  - (A) Political interest
  - (B) Elite interest
  - (C) State interest
  - (D) Public interest

- 32. મીનોબ્રુક પરિષદ શેની સાથે સંકળાયેલી છે ?
  - (A) જાહેર વહીવટનું રાજકીયકરણ
  - (B) જાહેર વહીવટના અભ્યાસમાં પર્યાવરણીય અભિગમ દાખલ કરવા માટે
  - (C) નૂતન (નવા) જાહેર વહીવટના વિકાસ સાથે
  - (D) સંચાલનના વિજ્ઞાન અને જાહેર વહીવટની આંતરક્રિયા માટે
- 33. જાહેર વહીવટને જહોન રોલ્સના ચિંતનમાં કયા સંદર્ભમાં જોવામાં આવે છે ?
  - (A) રાજકીય હિત
  - (B) અગ્રવર્ગીય હિત
  - (C) રાજયના હિતમાં
  - (D) જાહેર હિતમાં

- 34. Development Administration is:
  - (1) Status quoist
  - (2) Change oriented
  - (3) Concerned with socio-economic change
  - (4) Result oriented
  - (A) only (1), (3) and (4) are correct
  - (B) only (2), (3) and (4) are correct
  - (C) only (2) and (4) are correct
  - (D) all the four are correct
- 35. The following are some features of an organization:
  - (1) Division of work
  - (2) Unbroken line of authority
  - (3) Unity of command
  - (4) Span of control
  - (A) only (2), (3) and (4) are correct
  - (B) only (1), (3) and (4) are correct
  - (C) only (3) and (4) are correct
- (D) all the four are correct Political Science-II

- 34. 'વિકાસનો વહીવટ' એટલે :
  - (1) 'યથાવત' ની પરસ્થિતિ (status quoist) ની જાળવણી
  - (2) પરિવર્તનનો અભિગમ
  - (3) સામાજિક અને આર્થિક પરિવર્તન
  - (4) પરિણામ પર ભાર
  - (A) ફક્ત (1), (3) અને (4) સાચા છે
  - (B) ફક્ત (2), (3) અને (4) સાચા છે
  - (C) \$5d (2) અને (4) સાચા છે
  - (D) બધા જ સાચા છે
- 35. સંગઠનના કેટલાક લક્ષણો છે :
  - (1) કાર્ય વિભાજન
  - (2) આધિપત્યની અખંડિત શ્રુંખલા
  - (3) આદેશની એકતા
  - (4) અંકુશ સીમા
  - (A) \$કત (2), (3) અને (4) સાચા છે
  - (B) ફક્ત (1), (3) અને (4) સાચા છે
  - (C) \$5a (3) અને (4) સાચા છે
  - (D) બધા સાચા છે

	aummstrauve neau		
	(D) A political leader and an administrative head		(D) રાજકીય અને વહીવટ નેતા છે
	(C) A social activist		(C) સામાજિક કાર્યકર છે
	(B) An administrative head		(B) વહીવટી નેતા છે
	(A) A political leader		(A) રાજકીય નેતા છે
38.	The Chief Executive is:	38.	મુખ્ય કારોબારી ઃ
	(D) Herbert Simon		(D) હર્બર્ટ સાઈમન
	(C) Woodrow Wilson		(C) વુડ્રો વિલ્સન
	(B) Max Weber		(B) મેકસ વેબર
	(A) Frederick Taylor		
	public administration was an important contribution of:		(A) ફ્રેકરિક ટેઈલર
37.			પ્રદાન છે ?
	Commission	37.	જાહેર વહીવટમાં નિર્ણયનો સિદ્ધાંત કોનું
	(D) Independent Regulatory		(D) સ્વતંત્ર નિયમન પંચ
	(C) Government Department		(C) સરકારી વિભાગ
-	(B) Government Corporation		(B) ગવર્મેન્ટ કોર્પોરેશન
	(A) Technical staff		(A) ટેકનિકલ સલાહકારો
6.	Which of the following is <i>not</i> a line unit?	36.	કયો એકમ 'લાઈન' એકમ નથી ?
	YITE 1 C.1 C.11 ' ' ' 1'		

- 39. The Administrative Tribunals Act of India looks into:
  - (A) Transfer of employees
  - (B) Redressal of grievances
  - (C) Relation between political leaders and administrative heads
  - (D) The budget proposals of the

    Department of Administrative

    Affairs
- 40. Perfomance Budget is based on:
  - (A) Functions, programmes and activities
  - (B) Availability of funding for any specific programme
  - (C) The social importance of any given programme
  - (D) Targets identified by a local government for development

- 39. 'એ કમિનિસ્ટ્રેટિવ ટ્રીબ્યુનલ એકટ ઓફ ઇન્ડિયા' કયાં કાર્ય સાથે સંકળાયેલો છે ?
  - (A) કર્મચારીઓની બદલી
  - (B) ફરિયાદોનો ઉકેલ
  - (C) રાજકીય અને વહીવટી નેતાઓ વચ્ચેના સંબંધોના પ્રશ્નોની સમીક્ષા
  - (D) વહીવટી બાબતોને લગતા વિભાગની અંદાજ પત્રીય દરખાસ્તોની સમીક્ષા
- 40. કામગીરી આધારિત બજેટ શેના પર આધાર રાખે છે ?
  - (A) કાર્યો, કાર્યક્રમો અને પ્રવૃત્તિઓ
  - (B) કોઈ ચોકકસ કાર્યક્રમ માટેની નાણાકીય વ્યવસ્થા
  - (C) કોઈ કાર્યક્રમનું સામાજિક મહત્વ
  - (D) સ્થાનિક સરકારે નકકી કરેલા વિકાસના લક્ષ્યાંકો પર

41.	Decision-making approach is	41.	આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણમાં 'નિર્ણય લેવાની
	associated with:		પ્રક્રિયા' પર ઘ્યાન કેન્દ્રિત કરતો અભિગમ
	(A) Kenneth Waltz		કોની સાથે સંકળાયો છે ?
	(B) Karl Deutsch		(A) કિનિય વોલ્ટઝ
	(C) Richard Snyder		(B) કાર્લ ડ ચ
	(D) John Herz		(C) રિચાર્ક સ્નેકર
42.	The concept of Balance of Power		(D) જોહન હર્ઝ
	belongs to the following school of	42.	સત્તાના સમતુલનનો ખ્યાલ કઈ વિચારસરણી
	thought:		સાથે સંકળાયો છે ?
	(A) Idealism		(A) આદર્શવાદ
	(B) New realism		(B) નવ વાસ્તવવાદ
	(C) Realism	•	(C) વાસ્તવવાદ
	(D) Marxism		(D) માકર્સવાદ
43.	Indo-Russian Friendship Treaty	43.	ભારત રશિયા મૈત્રી સંધિ કઈ સાલમાં
	was signed in the year:		કરવામાં આવી ?
	(A) 1971		(A) 1971
	(B) 1972		(B) 1972
	(C) 1973		(C) 1973
	(D) 1974		(D) 1974
Poli	tical Science-II	21	[P.T.O.]

- 44. START Treaties were signed by which of the following two countries:
  - (A) US and China
  - (B) China and USSR
  - (C) US and USSR (Russia)
  - (D) India and Pakistan
- 45. Theory of containment by US during cold war was aimed at:
  - (A) Germany
  - (B) Italy
  - (C) Japan
  - (D) Soviet Union
- 46. The initiative for Africa Fund was taken by:
  - (A) OAU
  - (B) South Africa
  - (C) NAM
  - (D) UN
- 47. First Oil Shock (1973) strengthened:
  - (A) South-South Co-operation
  - (B) North-South Dialogue
  - (C) North-North Co-operation
  - (D) European Integration

- 44. વ્યુહાત્મક શસ્ત્રો ઘટાકવા અંગેની સંધિઓ (START) કયા બે દેશો વચ્ચે થઈ ?
  - (A) યુ.એસ. અને ચીન
  - (B) ચીન અને યુ.એસ.એસ.આર.
  - (C) યુ.એસ. અને યુ.એસ.એસ.આર. (રશિયા)
  - (D) ભારત અને પાકિસ્તાન
- 45. શીત યુદ્ધ દરમ્યાન યુ.એસ. દ્વારા અપનાવાયેલી રુકાવટની નીતિ કયા દેશ સામે હતી ?
  - (A) જર્મની
  - (B) ઈટાલી
  - (C) જાપાન
  - (D) સોવિયેટ સંઘ
- 46. 'આફ્રિકા ફંડ' માટેનો ઉપક્રમ કોણે લીધો હતો ?
  - (A) ઓ.એ.યુ. (OAU)
  - (B) દક્ષિણ આફ્રિકા
  - (C) બિનજોડાણવાદી ચળવળ (NAM)
  - (D) સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંઘ (યુ.એન.)
- 47. 1973 ની પહેલી ખનિજ તેલની કટોકટીએ કોને મજબૂત બનાવ્યું ?
  - (A) દક્ષિણ-દક્ષિણ સહયોગ
  - (B) उत्तर-६क्षिश संवाह
  - (C) ઉત્તર-ઉત્તર સહકાર
  - (D) યુરોપિયન એકતા

- 48. The following is the new member of SAARC:
  - (A) Maldives
  - (B) Afghanistan
  - (C) Myanmar
  - (D) China
- 49. Dispute in the Siachin Glacier area is between:
  - (A) India and Pakistan
  - (B) India and China
  - (C) India and Nepal
  - (D) China and Pakistan
- 50. The Indo US nuclear deal had to be cleared by:
  - (1) Nuclear Suppliers Group
  - (2) International Atomic Energy
    Agency
  - (3) US Congress
  - (4) United Nations Security
    Council
  - (A) only (1) and (2) are correct
  - (B) only (1), (2) and (3) are correct
  - (C) only (1), (2) and (4) are correct
  - (D) all the four are correct

- 48. 'સાર્ક' (SAARC) નો નવો સભ્ય દેશ કયો છે ?
  - (A) માલદિવ્સ
  - (B) અફઘાનિસ્તાન
  - (C) મ્યાનમાર
  - (D) ચીન
- 49. સીયાચીન ગ્લેશિયરનો વિવાદ કોની વચ્ચે છે ?
  - (A) ભારત અને પાકિસ્તાન
  - (B) ભારત અને ચીન
  - (C) ભારત અને નેપાલ
  - (D) ચીન અને પાકિસ્તાન
- 50. ભારત અમેરિકા વચ્ચેનો અશુ કરાર કોશે મંજૂર કરવો પડયો ?
  - પરમાસુ પૂરવઠો આપનાર રાષ્ટ્રોનું જૂથ
  - (2) આંતરરાષ્ટ્રીય અશુ ઊર્જા એજન્સી
  - (3) યુ.એસ. કોંગ્રેસ
  - (4) યુનોની સલામતી સમિતિ
  - (A) માત્ર (1) અને (2) સાચા છે
  - (B) માત્ર (1), (2) અને (3) સાચા છે
  - (C) માત્ર (1), (2) અને (4) સાચા છે
  - (D) બધા સાચા છે

ROUGH WORK